

ŞAMAXI-QOBUSTAN NQR-da PALEOGEN-MIOSEN ÇÖKÜNTÜLƏRİNİN LITOFASİYASI VƏ KOLLEKTOR XÜSUSİYYƏTLƏRİ

E.Əliyeva, K.Səfərli, A.Bəkirova, A.Həkimova

SOCAR, “Neftqazəlmətdəqiqatlayihə” İnstitutu

Şamaxı-Qobustan NQR-də Paleogen-Miosen dövründə baş vermiş intensiv tektonik hərəkətlər bu çöküntülərin ərazidə qeyri-bərabər paylanmasına, ərazinin litofasial dəyişikliyə məruz qalmasına, rezervuarların kəsilişdəki qalınlıqlarının və litofiziki xüsusiyyətlərinin dəyişilməsinə, tektonik qırılmaların əmələ gəlməsinə və onların neft-qazlılığına öz təsirini göstərmişdir.

Şamaxı-Qobustan NQR-nun sahələrinin Maykop çöküntüləri kəsilişlərindən götürülmüş nümunələrin litoloji-petroqrafik xüsusiyyətləri araşdırılmışdır. Üst Maykopun əsas süxur əmələgətirən mineralı kvars olduğundan, rayon üzrə onun miqdarının dəyişməsinə izləmək mümkündür. Rayonun şimalına doğru kvarsın miqdarı azalır, çöl şpatları, karbonatlı süxur qırıntıları isə artır, bu da, miqrasiya mənbəyi kimi Böyük Qafqazın rolunun artması nəticəsinə gəlməyə imkan verir.

Maykop çöküntülərinin tədqiqi onu göstərir ki, qumlu və alevritli süxurlar cənub-şərq istiqamətində nisbətən yaxşı kollektorluq xüsusiyyətlərinə malikdilər. Rayonun cənub sahələrində (Umbakı, Hacıvəli, Ərzani-Qılıç, Sündi və Nardaranaxtarma) Üst Maykopun II və III horizontları nisbətən yaxşı kollektorluq xüsusiyyətlərinə malikdilər. Şimal və şimal-şərq istiqamətində süxurların kollektorluq xüsusiyyətləri pisləşir. Bu, süxurların zəif çeşidlənməsi və alevrit süxurlarının üstünlüyü ilə əlaqədardır. Üst Maykop çöküntüləri CŞ Qobustanda karbohidrogenlərin əmələgəlməsi üçün əlverişli geoloji-geokimyəvi şəraitə malik olmuşlar və həm də, kəsilişdə qumlu-alevritli layların qalınlıqlarının bölgənin şimal və qərb zonalarına nisbətən artacağı ehtimal olunur. Bu rezervuarlarla əlaqədar geniş yayılmış litostratiqrafik tip tələlərin neftli-qazlı olması gözlənilir.

LITHOLOGY AND RESERVOIR PROPERTIES OF PALEOGENE-MIOCENE DEPOSITS IN SHAMAKHY-GOBUSTAN OIL-GAS BEARING AREA

E. Aliyeva, K.Safarli, A.Bakirova, A.Hakimova

Azerbaijan, SOCAR, Oil-Gas and Projects Institute

Intensive tectonic movements during the Paleogene-Miocene period in the Shamakhi-Gobustan NKR have had an impact on the uneven distribution of these sediments in the area, the lithophasic change of the area, the changes in thicknesses and lithophysical properties of the reservoirs, the formation of tectonic fractures and their oil-gas.

The lithological and petrographic properties of samples taken from the Maykop sediments of the Shamakhi-Gobustan NKR fields were investigated. Because the quartz is the main mineral forming rock in Upper Maykop it is possible to observe the change of its size by the region. The amount of quartz decreases to the north of the region, the amount of shingles and carbonate rock fragments is increasing, which as a source of migration allows the growth of the Greater Caucasus role.

The study of Maykop sediments shows the better collecting properties in sandy and alerted rocks in the south-east direction. In the southern areas of the region (Umbaki, Hajiveli, Erzani-Glits, Sundi and Nardaranaktahrma), Upper Maykop's 2nd and 3rd horizons have relatively good collecting properties. The collecting properties of rocks in the north and north-east directions decreases. The reason for this is the weak sorting of rocks and the advantage of alertite rocks. Upper Maykop sediments have favorable geological and geochemical conditions for the formation of hydrocarbons in Gobustan, and it is also assumed that the thickness of the sandy-alertit layers at the intersection will increase relative to the northern and western zones of the region.